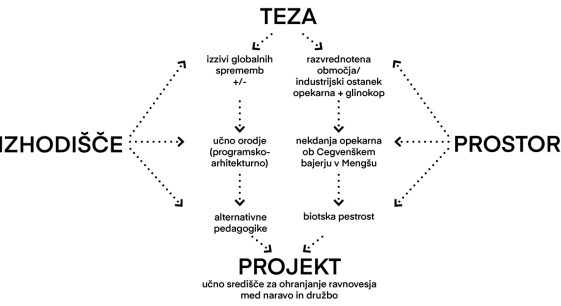

Idejna zasnova učnega središča za ohranjanje ravnovesja med naravo in družbo na primeru revitalizacije nekdanje opekarne ob Cegvenškem bajerju v Mengšu

Anja Rudof | mentor: doc. Gašper Medvešek | somentor: prof. dr. Aleš Vodopivec | EMŠ Arhitektura | Univerza v Ljubljani, Fakulteta za arhitekturo | magistrsko delo | 2025

Svet se spopada z vse večjimi globalnimi spremembami, ki vplivajo na odmik od bistvenega; od prostora, v katerem bivamo in si ga delimo s sobitji, ter vpliva, ki ga imamo nanj. Naloga realistično obravnava številne izzive, s katerimi se sooča planet, ter ustvarja možne poti za konstruktivne spremembe. Ob tem poudarja, da je pri teh spremembah potreben razvoj alternativnega pristopa do vzgoje in izobraževanja.

V času druge industrijske revolucije so v svetu množično gradili tovarne, širil se je napredek in s tem inovacije na vseh področjih. A v zadnjem obdobju se z izzivi napredka in inovacij srečujemo s propadom prav te industrije. Za tem pa ostanejo industrijski kompleksi popolnoma zapuščeni. Kot industrijski ostanek v prostoru pomembno vplivajo na okoliški ekosistem. Čeprav se je industrija v tem prostoru ustavila, se naravni procesi flore in favne niso nikoli. Industrijski ostanki pogosto postanejo del naravnega okolja, kjer potekajo procesi naravne obnove, pri čemer rastline in živali ponovno zavzamejo opuščeno območje. Magistrska naloga vzame v obravnavo nekdanjo opekarno in zaliti glinokop v Mengšu kot primer tovrstnega razvrednotenega območja. Prav kombinacija novo nastalega umetnega jezera in opuščeni objektov naredi prostor edinstven za obravnavo novega programa, posvečenega okoljskemu ozaveščanju.

Magistrska naloga se osredotoča na celostno ureditev območja okoli bajerja in revitalizacijo industrijskih objektov z idejno zasnovo novega programa – učnega središča. Skozi nalogo se ne snuje le idejna zasnova arhitekturnega objekta, temveč se želijo vzbuditi globoko zavedanje, radovednost in refleksija o človekovem odnosu do okolja ter njegovih lastnih vrednot. S tem se ustvari prostor, v katerem se uporabnik ne le uči, temveč aktivno preoblikuje svoj odnos do narave in družbe. Ustvari se učno središče brez starostne omejitve, ki z različnimi učnimi orodji, tako arhitekturnimi kot tudi z zgolj prostorskimi, nudi okolje za okoljsko sočutno vzgojo in izobraževanje, kjer bi se uporabniki učili o pristopih za izboljšanje globalnih problemov, hkrati pa z nenehnim vračanjem vzpostavljali ravnovesje med uporabnikom in naravo.

Projekt s prenovo ohranjenega stavbnega fonda ter novih prostorskih intervencij iz naravnih materialov prikaže trajnostno prakso gradnje, z umestitvijo učnega središča za ohranjanje ravnovesja med naravo in družbo, tako vpelje idejo učenega tudi v prakso s trajnostnim pristopom in dialogom z naravo. S tem se na lokalni ravni naslavlja ne le opredeljeni problemi, temveč tudi problemi arhitekturne panoge.

kolaž živih organizmov

globalni izziv: **EKOLOGIJA**
učno orodje: **ŽIVI ORGANIZEM**
koncept: **PROSTORI ŽIVIH ORGANIZMOV**

kolaž dialoga

globalni izziv: **DRUŽBA**
učno orodje: **DIALOG**
koncept: **PROSTORI SREČEVANJA**

kolaž igre

globalni izziv: **EKONOMIJA**
učno orodje: **IGRA**
koncept: **PROSTORI IGRE**

kolaž hoje

globalni izziv: **ZDRAVJE**
učno orodje: **HOJA**
koncept: **PROSTORI HOJE**

kolaž izkustva - usmerjeni pogled na veduto

globalni izziv: **DIGITALIZACIJA**
učno orodje: **IZKUSTVO**
koncept: **PROSTORI DOŽIVETJA**

kolaž izkustva - usmerjeni pogled v nebo

arhitektura izolirana od narave

kolaž izkustva - usmerjeni pogled na bajer

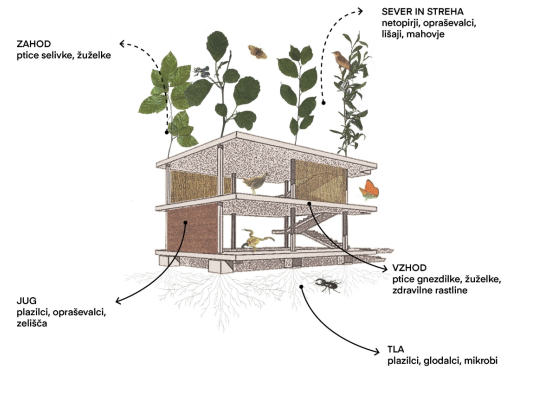
arhitektura povezana z naravo: arhitekturni koncept

zapuščeno območje nekdanje opekarne z vidnimi vplivi Tretje krajine

programska in prostorska shema

zasnova povezana z ugodnimi razmerami za ohranjanje in povečevanje vseživosti